

NUMERUL 15 BANI NUMERUL

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 SI 16 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC
TOT-D'A-UNA INAINTEIn Bucuresti: La casa Administratiunii.
In Tara: Prin mandate postale.
Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei.
In Străinătate: La toate oficiile postale din
Uniune, prin mandate postale.
Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

REDACTIUNEA

No. 3.—Piața Episcopiei.—No. 3

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

NUMERUL 15 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

DIN ROMANIA SE PRIMESC DIRECT LA ADMINIS-
TRATIA ZIARULUILa Paris: Agence Havas, Place de la Bourse, 8
Anunțuri pe pag. IV, linia 30 bani; anunțuri
și reclame pe pag. III, 2 lei linia.
LA PARIS: se găsește jurnalul cu 15 cent.
numarul, la Kioscul din Boulevardul St. Ger-
main, No. 84.

50 BANI UN NUMER VECHI, 50 BANI

ADMINISTRAȚIUNEA

No. 3.—Piața Episcopiei.—No. 3.

PARLAMENTARISMUL
MAGISTRATURA

628

MISCAREA JUDECATOREASCA

PROECETELE FINANCIARE
ALE
GUVERNULUI
LOGODITII

PARLAMENTARISMUL

D. G. Panu publică în *Lupta* de
eri un articol asupra parlamentarismului
și susține că parlamentarismul este în
decadență.Pentru explicarea acestei deca-
dențe, d. Panu arată, ca cauză prin-
cipală, intervenția numărului cel
mare al cetățenilor, amestecul din
ce în ce crescând al maselor în via
a publică, și zice că parlamentarismul
a mers bine câtă vreme prin sufra-
giul restrâns nu intervenea de cât
clasele mai superioare în viața pu-
blică, dar că amestecul maselor a
stricat echilibrul partidelor, rupân-
du-le cadrul lor de activitate, cadmul
restrâns numai la interesele clase-
lor superioare, și conchide astfel:«Concluzia? Criza parlamentarismului
se va sfârși când partidele vor începe a
reprezenta necesitățile și aspirațiile pă-
turilor adânci sociale, după cum la în-
ceputul vieții lui el reprezenta [esact necesi-
tățile și aspirațiile păturei superioare.»
«Criza parlamentarismului se datorește
lipsei de echilibru între cuprinsul parti-
delor existente și între cuprinsul mul-
titudinii din ce în ce mai mare care a intrat
și intră în mișcarea politică. Când partidele
vor deveni populare, adică când vor repre-
zenta suma marilor interese sociale, a-
tunci criza va lua de la sine sfârșit, echi-
librul tulburat va fi restabilit.»D. Panu și are, și n'are dreptate.
Are dreptate când spune că parti-
dele trebuie să reprezinte cât mai
mult suma marilor interese ale ma-
selor.E însă neocomplet în explicarea
fenomenului acesta al decadenței
parlamentarismului când îl pune
numai pe seama egoismului claselor
superioare, aristocratice și burgheze,
și de aceea n'are deplin dreptate nici
în explicarea cauzelor slăbirei re-
gimului reprezentativ nici, mai cu
seamă în poveștile ce le dă partide-
lor pentru ca să ridice iarăși presti-
giul parlamentarismului.Ceea ce este absolut exact în teo-
ria d-lui Panu este că sufragiul uni-
versal sau sufragiul largit a turbu-
rat regulata funcționare a regimu-
lui parlamentar. Cauza nu este însă
tot-d'a-una egoismul partidelor de
până azi, ci foarte des și escităriile
partidelor noi, și cererile escaga-
rate și de multe ori greșite ca
direcțiune ale maselor profunde e-
lectorale, mobilitatea opiniilor lor,
pornirea de a crede multe făgădueli
nerealizabile și de a-și închipui că
interesele lor imediate și directe pot
fi satisfăcute în paguba altor intere-
se legitime, fără ca această vio-
lare să nu aibă efecte rele și pentru
progresul societății și chiar pentru
interesele lor cele adevărate, dar
mai puțin evidente, fiind că nu sunt
atât de directe, atât de actualitate
și nu au o formă totată de concretă
ca unele nevoi ale vieții zilnice.
Din acest punct privit lucrul,sunt mulți publiciști, mulți cugetă-
tori mari astăzi, și dintre cei mai
înaintați, care pun vina pe sufragiul
universal și caută un corectiv la de-
fectele sale.Noi vom zice numai, că ală-
turi cu interesele unei clase, sunt
interesele colective ale unei na-
țiuni, alături cu interesele de ac-
tualitate ale aceluiași clase sunt inte-
resele permanente ale unei societăți,
și alături cu nevoile maselor sunt
cerințele progresului și ale civili-
zației în omenire, sunt legile istoriei
și ale evoluției societăților.În concilierea acestor interese, în
înțelegerea de către partide a acestor
lucruri, în moderațiunea cererilor
tuturor intereselor care sunt față
în față, stă leacul boalei de care su-
feră parlamentarismul.

TELEGRAME

AGENTIA HAVAS

Belgrad, 4 Ianuarie.

În discursul tronului ce a rostit ieri, re-
gele, după ce a făcut istoricul situației
a zis că Constituția justifică simpatiile na-
țiunilor civilizate și ale suveranilor lor și
încoronază opera independentei serbești.
Făcând în urmă o expunere a domniei
sale, regele a zis că primul zece ani au fost
consacrați independenței țării care fu re-
cunoscută de tratatul de la Berlin, a le
căror stipulațiuni au fost executate foarte
scrupulos de către Serbia și regele său, și
a adăugat că acest tratat constituie azi
chiar baza drepturilor politice în Balcani,
drepturi pe care Serbia n'are interes de a
le combate.Cei zece ani din urmă au fost consacrați
a face din Serbia un Stat modern;
și un rezultat al acestor eforturi este
tocmai noua Constituție.Regele a terminat, prin aceste cuvinte:
«Trăiască Serbia constituțională și liberă!
Trăiască națiunea serbă!»Aplause entusiaste au salutat sfârșitul
discursului regal.

Petersburg, 4 Ianuarie.

Ziarele rusești sunt unanime a reclama
formarea unui minister național în Serbia,
ca fiind singurul mijloc de a asigura men-
ținerea noii Constituții serbești în între-
gimea sa.

Londra, 4 Ianuarie.

După corespondentul lui «Times» la Viena,
Rusia ar considera eșecurile sale poli-
tice în Balcani ca rezultat din insuficien-
ța reprezentanților săi actuali la Bel-
grad, la Atena și la București, și prin ur-
mare ea și-ar propune să-i schimbe.

Berlin, 4 Ianuarie.

Un articol al ziarului «Post» constată cu
satisfație că Italia în afacerea Tunisului
nu mai are nici un motiv de a se nelini-
ști.Un demers din partea Franciei, de felul
aceluia care era de temut, ar fi avut de
sigur un caracter de provocare în pri-
vința Italiei; dar Italia este aliată Germa-
niei.«Suntem foarte satisfăcuți, adăugă ziarul
german, de a constata că datoriile
fie-căruia dintre cei ce formează alianța cu
noi, fiind îndeplinite cu fidelitate, nu sun-
tem actualminte amenințați de nici o
primejdie atât din spre Orient cât din
spre Occident.»

MAGISTRATURA

Mișcarea făcută de d. G. Vernescu în
magistratură a dat ocazie la sumedenie
de comentarii, care s'ar putea împărți
în două categorii mai însemnate: o
parte, care aprobă în totul actualul săvâr-
șit de d. ministru și o altă parte, care
trage cu toroșpanul pe nemiluite.Epoca a fost între cei d'întâi, care a
aprobat opera de desinfectare, și la vre-
me am arătat motivele puternice care
ne 'ndeamnă să fim cu totul favorabili
acestei mișcări.La rândul lor cele mai multe organe
simpatice guvernului se declară mul-
țămite de schimbările făcute.Gazetele colectiviste și mai multe din
oposițiune sunt furioase, ba *Democrația*
în paroxismul acestei furii se năpus-
tește asupra d-lui Vernescu cu o seriede injurături, cari — judecând după cu-
lora feței colaboratorilor ei — nu pot
fi scoase de cât din vocabularul d-lui
Tache Protopopescu.Supărarea unora din organele opo-
ziționiste n'o înțelegem, căci multe din
aceste organe au strigat alături cu noi
în privirea magistraților destituiți azi.Pe colectivisti îi pricepem, și îi price-
pem de minune: acestor oameni nu le
vine la socoteală să vadă favoriții
lipsiți de puterea pe care le o da pozi-
țiunea de magistrați și e foarte natural
ca să se indigneze. S'ar putea chiar
zice, că un colectivist *neindignat* nu e
colectivist.Decât, gluma a parte, ar trebui ca
onorabili colectivisti, cari mai cu sea-
mă au veleități de radicalism, să nu se
mai facă apărătorii Populenilor et
Comp.Cât pentru noi, nu putem decât să
fim perfect de mulțumiți, când vedem
cum se desinfectează atmosfera viciată
de magistrații lui Stătescu și să dorim
d-lui G. Vernescu continuarea acestor
opere.

Quidam.

628

Medicii au constatat că *pofta de de-
putație* este o boală mai răspândită de
cât poftele femeilor însărcinate, și că
consecințele acestei boale sunt mult
mai primejdioase la aspirații de man-
datari al națiunii de cât la aspirantele
la o farfurie cu fragi în luna Decem-
bre, sau la o duzină de stridii în luna
Iulie.S'a constatat în adevăr că oameni
care par că ar putea fi foarte fericiți
dacă nu s'ar ocupa de politică și n'ar
pofi să intre în parlament, care sunt
forte blânzi, foarte cuvințioși cu res-
tul lumii, devin turbați îndată ce 'n-
hață pofta de deputație, și se apucă de
cele mai mari năsdăvănii.Ei ar putea să meargă seara la tea-
tru și să facă haz privind pe Iulian, ar
putea să stea la gura sobei iarna, și pe
iarba verde vara, să asculte dulci șoap-
te amoroase, dar le place mai bine să
facă discursuri într-o sală publică în
care mirosul de usturoi se întovără-
șește cu cel de nădușeală. Le place
mai bine să facă apeluri către națiune,
să se certe cu prietenii lor, cu neves-
tele, cu copiii, cu părinții, numai și nu-
mai ca să ajungă deputați.Spre a mulțumi pe toată lumea, le-
gislățiunea serbească în înțelepciunea
ei a găsit un leac, și Regele Milan în-
trebuințează cu pricepere acest leac.Din când în când, toată lumea e de-
putat în țara serbească. Adică să ne
înțelegem.De câte ori se revizuește Constituția
vecinilor noștri de la Belgrad, se fac
alegeri, și atunci numărul represen-
tanților națiunii se urcă la 628, astfel
focă fie care serb — din cei ce fac poli-
tică negrașit — e deputat, și nici un-
ul nu mai e muncit de pofta depu-
tației.Îndată ce Regele Milan simte că pofta
de deputație începe a se lăți prea a-
fară din cale în Statul său, tron, trăn-
tește o revizuire de Constituție, și des-
chide ușile Corpurilor legiuitoare. Pa-
siunile dispar atunci ca prin farmec
pentru timpul cât ține Skupcina.Sistemul ar fi bun de practicat fără
întrerupere pentru a mulțumi pe toată
lumea, dar el are însă și părțile sale
cele plicticoase.La noi, spre exemplu, unde avem 184
de deputați, avem prin acest fapt 20 de
postulanți pentru fie-care ministru, 20
de interpelări pentru fie-care ministru
în parte, iar la serbi unde sunt 628 de
deputați, socoteala revine la 89 și 5/7
de postulanți pentru fie-care portofoliu,
89 și 5/7 de interpelări pentru fie-care
cap de ministru.Ți se face părul măciucă când te gân-
dești la spectacolul ce ar înfățișa o Ca-
meră cu un asemenea personal per-
manent.Apoi, unde mai puneți aiureala la
care ajunge un nenorocit consilier alTronului, expus zilnic să asculte 628 de
cereri de slujbă pentru un protejat,
628 de hatăruri, de permutări, de con-
gediuri.Uf! Mărturisesc că n'așt vrea să fi
ministru în țara serbească nici măcar
în scurtul timp cât se revizuește Con-
stituția.În contra poftei de deputație ar fi
poate un leac și mai bun, acel care stâr-
pind cauzele, ar nimici astfel și e-
fectele.Dacă n'ar fi Camere, n'ar mai fi nici
deputați, și prin urmare n'ar mai fi
nici poftă de deputație.Ce ziceți? Poate că ar merge lucruri-
le mai bine?— *Ce serai un système*, precum îmi
zicea un profesor al meu, când răspun-
deam la examen câte o prostie.

Aga.

MISCAREA JUDECATOREASCA

Reproducem după *Românul* urmă-
toarele apreciațiuni asupra mișcării
făcute de d. G. Vernescu.Aprecierile acestui organ nu pot
fi bănuite de părtinire.Iată ce zice organul d-lui V. Ro-
setti:Astăzi «Monitorul» publică decretul
prin care se face, în magistratură, numi-
rile pe care le-am anunțat în numărul no-
stru de ieri.Am fost tot-d'a-una cei d'întâi care am
ridicat vocea spre a protesta contra mi-
niștrilor cari, îndată ce vin la putere,
fac schimbări gonind din magistratură
persoane ne agreate spre a le înlocui prin
protejații lor.Noi am fi dorit ca schimbările să se facă
cât de rar se va putea, în magistratură,
pentru ca astfel, cel care îmbrățișează a-
ceastă carieră, să se bucure cel puțin de
siguranța postului său, lucru care poate
fi o garanție de independență.N'am voi ca numirile și înaintările ma-
gistraților să depindă de miniștrii, pentru
ca nici independența lor să nu atârne de
la ei.Din nenorocire însă, toate guvernele cari
s'au succedat, n'au ținut seamă de cererile
noastre, n'au voit să se voteze o lege care
să facă ca, magistratul să nu mai atârne
de bunul plac al miniștrilor, o lege prin
care să se garanteze independența ma-
gistratului, astfel că astăzi, venind d. Ver-
nescu la ministerul justiției, s'a pomenit
că are o magistratură *colectivistă*.Din toate părțile îi se spunea:
«Nu mai este dreptate în această țară.
«Magistrații judecă după placul mini-
ștrilor.»«Spre a câștiga un proces trebuie să iei
pecutare avocat, agreeat de guvern.»
Pe de altă parte se amintea tristul rol
jucat de procurorii și judecătorii de instruc-
țiune, în timpul colectivității, la Orfou, la
Bossel, la 5 Septembrie, la 14 și 15 Martie
și se spunea ministrului: cum poți să mi-
ți în funcțiune pe acele persoane?D. Vernescu, aducându-și aminte, de si-
gur, de acușățiunile ce fusese a adus unor
magistrați a recunoscut că nu poate să mai
lase obiceiurile trecute să se continue sub
d-nea, a usat de dreptul ce 'l are azi mi-
nistru, și a înlocuit prin persoane care au
încrederea sa, pe cele care n'o aveau.Și publicul a zis: bine le a făcut colec-
tivistilor.Astfel stând lucrurile nu putem să ne
ridicăm, azi, în contra d-lui ministru al
justiției, dar profităm de cele întemplate
spre a protesta, din nou, contra organi-
zațiunii noastre judiciare, spre a cere ca
să ni se presinte o lege, care să se voteze
îndată după redeschiderea Camerilor și
prin care să se asigure independența și
stabilitatea magistraților. Numai astfel
vom putea opri ca magistrații să devie a-
genți politici al guvernului, ca justiția să
nu se dea pe hatăr și ca cei care are drept-
tate să se presinte înaintea judecătorilor
săi, sigur fiind că ei îi vor recunoaște-o.Până atunci suntem nevoiți a spune că
bine a făcut d. Vernescu, căci opiniunea
publică cerea de mult ca să nu mai fie în
magistratură cei care se distinsese prin ze-
lul cu care servise regimul colectivității.PROECETELE FINANCIARE
ALE
GUVERNULUIReorganizarea Băncii Naționale.
— Idei generale. — Adminis-
trația superioară. — Con-
vocarea acționarilor.
— Alte mesuri. —
Concesiuni.Reorganizarea Băncii Na-
ționaleAm mai vorbit într-un articol pre-
cedent, despre hotărârea guvernului
de a organiza Banca Națională, așa
în cât să nu fie dăunătoare comer-
ciului și Statului, prin operațiunile
pe care le face, și să contribuie la
stăpînirea agiului.D. Ghermani a presintat acum
câteva zile, consiliului de miniștri
un proiect de reorganizare a Băncii
Naționale, proiect elaborat de d-sa
arătând tot-de-odată necesitatea ab-
solută a acestei reorganizări.Consiliul de miniștri a luat în
discuție acest proiect. El n'a luat
însă nici-o hotărâre definitivă și de
aceia nu vom insista nici noi asu-
pra amănuntelor, ci ne vom mărgini
în expunerea planului de reorgani-
zare în general, pentru ca cititorii
noștri să aibe câte-va idei generale
numai despre cele ce are de gând
guvernul să facă cu Banca Națio-
nală.Adăogăm că până la 1 Ianuarie
consiliul de miniștri va termina cu
discuțiunea proiectului în cestiune.

Idei generale

Ideea de căpetenie a d-lui Gher-
mani, este de a face ca Banca Na-
țională să fie cu desăvârșire sepa-
rată de Stat și de diferitele adminis-
trațiuni; astfel ca ea să fie îm-
pedecată de a da avansuri și de
a face împrumuturi.Nici-un avans nu va putea face
Banca Națională vre unei comune
și nu va putea cu nici-un preț să
contracteze împrumuturi mari așa
cum avea obiceiul până acum.Prin acest mijloc, averea Băncii
nu va mai fi risipită și casa ei va fi
tot-d'a-una plină, pentru a face față
trebuințelor comerciale.

Administratia superioara

Încă de mult timp, am ridicat și
noi glasul în contra cheltuielilor e-
norme de administrație ale Băncii
Naționale, care pe lângă că dă le-
furi grase și cu totul exagerate, mai
dă și tantieme funcționarilor ei su-
periori.Ei bine această risipă nu va mai
exista.Să vor lua dispozițiuni pentru ca
înalta administrație a Băncii să nu
aibe o așa mare număr de func-
ționari superiori, care prin lefurile
lor grase, aduc pagube Băncii.Banca Națională nu va avea de
cât strictul necesar de funcționari
superiori.Prin acest mijloc, se va face o
mare economie, și acționarii Băncii
vor câștiga mai mult.

Convocarea acționarilor

Dacă statutele vor permite, se vor
convoca de către d. ministru de fi-
nanțe, toți acționarii Băncii Națio-
nale, pentru a li se pune în vedere
măsurile de reorganizare a Băncii.Aceasta se va face chiar în con-
tra voinței directorilor Băncii Na-
ționale, care de sigur nu ved cu
ochi buni, proiectul de reorganizare
al d-lui Ghermani.

Alte mesuri

În cadrul reformelor ce sunt a se
introduce în administrațiunea Bân-

cii Naționale, intră și măsurile următoare :

Schimbarea stocului Băncii din argint, în aur, ast-fel ca or-cine prezentându-se la ghișeturile Băncii cu un bilet va putea să primească în schimb aur, fără ca să plătească nici un fel de agiu.

Concesiuni

D. ministru de finance, pentru ca acționarii Băncii să nu fie nemulțumiți pentru restrângerea operațiilor Băncii, cea ce le va aduce de sigur o micșorare a veniturilor lor, va ceda 10 0/0 din cele 20 0/0 pe care Statul le percepe din venitul net al Băncii.

Prin acest mijloc, d. Ghermani crede că va obține de la acționarii toate concesiunile pe care le va cere, pentru a putea săvârși reorganizarea Băncii Naționale.

Intr'un viitor articol vom da toate amănuntele proiectului d-lui Ghermani privitoare la organizarea Băncii Naționale.

P.

REVOLUȚIA FRANCEZĂ

Cu ocazia aniversării centenarului de la 1879 a revoluției franceze, Monsignorul Freppel, arhiepiscopul catolic din Angers, va publica la 5 Ianuarie o importantă broșură, ale cărei concluzii sunt cele următoare :

Ar fi o sarcină foarte ușoară aceea de a semnala un rău fără a arăta și remediul ce se prescrie pentru a-l îndepărta.

Niște critice pur negative, afară că nu dau nici un rezultat, apoi mai au încă și gravul inconvenient, de a părea că sunt inspirate de un sentiment de ostilitate și de defaimare. Nu acesta este scopul acestei lucrări. Este însă adevărat, că concluziunile noastre reese chiar din tot ceea ce precedă. Cu privire la ocazia centenarului de la 1789, noi am considerat Revoluția franceză, sub diferite priviri, și în consecințele cele mai directe, pentru a arăta pe față, în ce abis, densă a condus țara și într'o astfel de stare de lucruri, când totul e repus în discuție pentru a cinci-spre-zecea sau chiar a doua-zecea oară, de la puterile publice până la soarta celui mai modest cetățean, noi așteptăm fără sfială răspunsul ce vor bine-voi a ni-l face.

E necesar de a rezuma acest examen, pentru a degaja elementele soluțiunii care ne pare singură cea adevărată, singura eficace. Această soluțiune o vom formula în două cuvinte: E absolut necesar ca să se rupă odată cu revoluția, și a se relua cu înțelepciune și tărie mișcarea reformatoare de la 1789.

Ce! ni se va răspunde, vechiul regim, cele trei ordine ale regalului, tot acest concert de lucruri, care exista înainte de 1789: aceste toate vreți să le reînviți? In nici un fel. Nu mai stă în puterea noastră de a relua secolii și morții. O sută de ani au trecut de asupra, modificând cât se poate de adânc condițiunea persoanelor și a lucrurilor.

Nebun ar fi acela care ar dori să nu cu-

noască schimbările supraventite de la o vârstă la cea-laltă.

Despre fapte e necesar vecinic de a se ține seamă; dar principiile nu trebuiesc niciodată părăsite.

I. Și mai întâiu în ordinul religios, dacă nu se dorește ca ateismul și materialismul se aducă descompozițiunea totală a societății franceze — și această lucrare nu e deja prea mult înaintată — e de toată necesitatea de a reduce aplicația doctrinelor, și a preceptelor decalogului și a evangheliei în Stat, în familie, în școală; de a reda religiei locul său legitim în manifestațiunile și în actele vieții publice domestice și private; sau de nu, val de Franța, care va rămâne destinată a deveni pentru lumea întreagă cel mai groasnic exemplu al unui popor necredincios misiunii sale, atins în isvoarele chiar ale vieții morale, și căzând el însuși în gol și abis.

Asupra nici unui alt punct sofiștit secolului trecut, și urmașii lor de azi n'au răcit mai mult și propagandei lor de nemiloșenie, de asemenea funestă pentru demnitatea moravurilor noastre și pentru puterea caracterelor, se datorește starea de neputință și de discordine la care suntem reduși.

II. În ordinea politică, dupe atâtea aventuri și expediente sterile, unele ca altele, trebuie să se revină în mod franc și leal, fără șovăire către monarhia națională, încarnată și personificată în casa Franciei, având titlurile și dreptul său într'o adopțiune perfectă și prelungită din generație în generație în timp de 8 secole, și nu numai într'un simplu vot trecător, smuls prin forța circumstanțelor, sau surprins în momente de tulburări. Monarhia națională, susceptibilă transformărilor în viitor ast-fel dupe cum a fost în trecut, când s'a putut vedea devenind succesiv feudală, absolută, temperată, monarhia națională, mai mult de cât or-cărui alt regim prin fixitatea chiar a principiului său, aparține de a da țerei și a garanța toate libertățile dorite.

Nu, temperamentul unui popor cum și al unui individ nu se pot lesne schimba. Nu, nu e posibilitate de a smulge din corpul unei națiuni un organ esențial fără de a-l lăsa de moarte.

Pentru a menține o societate, în condițiunile normale ale puterii și a vieții sale, este necesar înainte de toate de a conserva totul în mijlocul său; ridicată și respectată, instituția centrală, cu care și prin care un popor e născut, a trăit, a crescut, s'a dezvoltat, ne făcând de cât unul cu dânsa, și găsind în aceasta asență alianța fecundă, prin vicisitudinile istoriei sale, garanția suverană și permanentă a măririi și a unității sale.

Corporația liberă și voluntară, între oamenii de aceeași bresle, lucrători și patroni, fără monopoluri nici privilegii este singurul mijloc eficace și practic pentru a scapa de individualismul și socialismul, de asemenea conținut, de și sub diverse titluri, în teoriile economice și sociale ale secolului trecut.

VII. De militarismul, născut din revoluția franceză, nu mai avem nimic de zis. Nici o reformă nu e putincioasă în circumstanțele actuale.

Cât timp Germania va deține pe nedrept Alsacia și Lorena, flagelul armamentelor universale va rămâne deslănțuit pe întreaga Europă.

Nu mai când reparația va fi dată, atunci numai se va putea intra în adevăratele principii a apărării statelor, și desarmarea pe o scară întinsă se va impune popoarelor pentru cel mai mare bine, și pentru onoarea civilizației creștine.

Noi, n'am spus totul, dar credem că am spus esențialul.

Este dar o reacție contra mișcării revo-

lutionare din 1789, cea ce propuneți? ni se va spune.

— Da, fără nici o îndoială, căci salutul Franciei nu se poate obține de cât cu acest preț. O reacție profundă și viguroasă; reacția bunului simț contra utopiei, reacția realităților contra visurilor și a ficțiunilor reacția experienței contra unei urmări de decepțiuni lamentabile, reacția principiilor contra absenței de or-ce doctrină, reacția dreptului hereditar și național contra usurpațiunii forței, reacția creștinismului contra ateismului și materialismului, reacția unei țări care vrea să trăiască contra cauzelor de slăbire care ar sfârși prin a o ucide.

Dacă nenorocirile prezentului și amenințările viitorului ar putea să aibă acest rezultat, va trebui să bine-cuvântăm pe Dumnezeu și se mulțumim oamenilor.

Pentru mine nu există o altă formulă de scăpare de cât aceasta :

A rupe cu ideile revoluționare pentru a relua fără esitație și în mod ferm, mișcarea reformatoare de la 1789.

Țineam se o sput sus și tare, în ceasul de față, pentru binele religiei și în interesul țerei mele, fără a me lăsa și opri de nici o altă considerație, căci nu'mi cunosc în inimă de cât două pasiuni : amorul Bisericii și amorul Franței.

Monsignorul Freppel.

Paris, 1 Ianuarie 1889.

INFORMATIUNI

D. general Manu a supus unui nou examen întreg proiectul de fortificare a țării în scop d'a să introducă modificări în părțile defectoase și d'a reduce la minimum posibil cheltuielile ce vor pricinui fortificațiile.

Când această lucrare va fi sfârșită, d. general Manu va expune franc și leal Camerilor spre ce cheltuieli putem fi târâți.

Budgetele tuturor ministerelor au fost depuse la ministerul de finance spre înartulare la bugetul general al Statului.

D. Ghermani a și început să le examineze ca ast fel să se poată stabili în mod definitiv bugetul de cheltuieli și venituri.

D. Alexandru Marghiloman, ministru de lucrări publice, a primit ieri pe d-nii Weissel și de Künnelt delegații societății Lemberg-Cernăuți-iași.

D. G. Duca, directorul general al căilor ferate române, a asistat la prima conferința ce s'a ținut ieri la minister.

Negocierile pentru a se ajunge la regularea tuturor diferendelor existente între Stat și sus-zisa companie vor urma, chiar și în timpul sărbătorilor, pentru că ast fel, până la reșchiderea Corpurilor legiuitoare totul se fie terminat.

Balul din anul acesta la palat va fi splendid. Peste 2,000 de invitații au fost deja trimise.

La 15 Ianuarie va avea loc al 2-lea mare bal al Curței.

La acest bal nu vor lua parte de cât Corpul diplomatic, înalții demnitari ai Statului, militarii superiori și membrii Corpurilor legiuitoare.

Eri a luat vacanțe școala națională de poduri și șosele.

Din cauza viscolului linia Călărași este cu desăvârșire întreruptă.

D-nii Radoi și Maca au declarat eri, că nu primesc transferările ce li s'a făcut și că vor demisiona din magistratură.

Mișcarea făcută în magistratură de d. Vernescu a făcut cea mai bună impresie. Mai cu seamă la Craiova numirea d. lui Stănescu în postul de prim președinte de Curte a mulțumit opinia publică.

O nouă mișcare care se curețe și tribunalele și Curțile din țară este cerută de toată lumea, afară de colectivități bine înțelese.

Aflăm că este vorba ca d-na Paulina Luca, vestită cântăreață, să vie în București cu o trupă de operă pentru a da câte va reprezentațiuni. De asemenea este vorba de o altă trupă de operă care ar veni din Rusia.

Credem că comitetul teatrului n'ar face rău să fie mai conciliant și să nu departeze prin niște exigențe bănești prea mari singura plăcere intelectuală publică ce avem în anul acesta.

O expozițiune de Belle-Arte s'a deschis în palatul noului Ateneu. Expozițiunea este deschisă în toate zilele de la 10 dimineață până la 5 dupe amiază. Prețul intrării 1 leu iar Duminicile 50 bani și Joile 2 lei.

Direcțiunea generală a telegrafelor și poștelor face cunoscut următoarele :

«Persoanele cari primesc scrisori sau jurnale întârziate și acele cari au motive legitime de plângeri contra modului executării serviciului telegrafo-postal, sunt rugate a adresa tot-d'a reclamațiunile lor d'a dreptul directorului general al poștelor și telegrafelor, și să le însoțească de plicul scrisorii sau banda ziarului întârziat.

«Aceste reclamațiuni n'au trebuință să fie înaintate în plicuri franche, ci în plicuri simple, fiind că direcțiunea le consideră și le va primi ca elemente proprii a înlesni controlul și a îmbunătăți funcționarea regulată a serviciului.

D. Constantin Orman, distins elev al facultății de medicină, a susținut cu succes teza sa tratând despre Zona.

Urăm succes tinerului doctor în spinoasa sa carieră.

DEPESI TELEGRAFICE

AGENTIA HAVAS

Londra, 4 Ianuarie. — Ziarele englezești publica corespondența schimbătată între Sir Morier și Comitele Herbert de Bismarck cu ocazia atacurilor «Gazetel de Colonia» care a acusat pe Sir Morier de a fi destinul lui Bazaine mișcările armatei germane.

Sir Mortier protestează cu voioiune și arată o scrisoare a lui Bazaine, cu data de 8 August, care scrisoare desminte într'un mod formal cuvintele atribuite diplomatului englez.

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

(73)

WALTER SCOTT

LOGODIȚI

SAU

CONETABILUL DE CHESTER

XXI.

(Urmare)

Crede-mă, Milord, adause cinstitul flamand, văzând că cuvintele lui atingeau pe conetabil, stă la d-ta acasă; părerea unui om neînvețat să facă o dată să și schimbe gândul un om luminat, care, iartă-mă c'o spun, a luat o hotărâre fără a socoti dacă e înțeleptă sau ba. Rămâi la moștele d-tale, cărmuește-ți vasalii d-tale, ocrotește d-ta însuși pe fidanții d-tale. Numai d-ta ai dreptul să ceri de la d-ta amor și ascultare; și, fără a căuta să ghicesc cea ce va face dacă va fi despărțită de d-ta, stnt sigur că, sub ochii d-tale va îndeplini toate datorile de soție credincioasă și iubitoare.

— Dar sfântul mormânt? zise Hugues de Lacy suspinând; căci recunoștea înțelepciunea acestei păreri, cu toate că împrejurările îl împedecău de a o urma.

— Acei care au perdut sfântul mormânt să caute a-l redobândi, Milord, răspuse Wilkin. Apoi, dacă Latin și Grecii aceia, cum le zice, nu sunt mai de treaba de cât se spune, puțin ne pasă dacă ei sau păgânii vor stăpâni țara care a costat pe Europa atât sînge și atâtea bani.

— Pe legea mea! zise conetabilul, e bun simț în cea ce zici, dar te sfătuiesc să nu mai spui așa ce va, căci te ar lua drept un eretic sau un ovrel. Cât despre mine m'am jurat, m'am dat cuvîntul, și nu mai pot să m'i arunc ochii tu urmă; nu'mi mai rămâne dar de cât să ved cum aș putea încredința această însărcinare însămnată, de vreme ce înțelepciunea d-tale nu te lăsa să o iei asupra d-tale, și, mărturisesc, nu fără oare-care aparență de dreptate.

— Pe nimeni n'ai putea mai firește și mai onorabil să alegi pentru o treabă care cere atâtea încredere de cât pe un neam de aproape care se fie vrednit dedtusa; și cu toate aceste ași voi să n'o ai de dat nimănu.

— Dacă prin un neam de aproape înțelegi pe Randal de Lacy, eu îți zic curat că nu'l cred de loc demn de încrederea mea.

— Nu de el voi să îți vorbesc, Milord, de un altul care îți e mai aproape

prin sânge, și care, dacă nu mă înșel foarte, îți este și mai scump; mă gândisem la nepotul d-tale Damian de Lacy.

Conetabilul tresări par-că l'ar fi mușcut o vespie; dar își veni îndată în fire, și zise cu un sânge rece stilit :

— Damian trebuia să meargă în locul meu în Palestina; să vede că acum eu trebuie să mă duc în locul lui, căci de la boala lui din urmă doctorii s'au schimbat cu totul părerea; ei zic că acum i-ar face rău căldura pe cât bine i-ar fi putut face mai înainte. Dar învațații noștri doctori, ca învațații noștri preoți, trebuie să aibă tot-d'a-una dreptate, or-cât li să schimbe părerea, și noi bieții mireni nu putem fi de cât greșiți; adevărat că pot să mă bizui pe Damian cu toată încrederea; dar e tîner, Flammoek, foarte tîner, și în această privință prea samănă cu cea care ar fi încredințată grijelor sale.

— Atunci Milord, ț'o mai spun, rămâi acasă, și fii d-ta însuși ocrotitorul acelei la care îți firește atât de mult.

— Îți mai spun și eu încodată că nu se poate; am făcut un demers pe care l'primeam ca o mare datorie; poate e o mare greșală, dar nu mai e cu putință să o îndrept.

— El bine! bizue-te pe nepotul d-tale, Milord; e cinstit și credincios, și mai bine se te încrezi într'un leu tîner de cât într'un lup bătrîn; poate să greșască, dar nici o dată nu va face rău cu voință.

— Ai dreptate, Flammoek; și poate

ar trebui să mă căiesc că nu ț'am cerut mai curînd sfatul, de și e dat așa pe față. Dar cea ce s'a petrecut între noi se frămăie tainic; și gîndește la ceea ce ț'ar putea folosi mai mult de cât o convorbire asupra treburilor mele.

— E o socoteală care va fi lesne de regulată, Milord, căci n'am venit aici de cât pentru a cere sprijinul d-tale, pentru a dobândi o lărgire a drepturilor stabilimentului ce noi flamanzii am făcut pe graniță.

— Veți căpăta tot ce veți cere, dacă n'a fi ce-va din cale afară, răspuse conetabilul.

Constitul flamand, care n'avea ca însușire bună de căpetenie o mare modestie, să grăbi a-l spune în cele mai mici amănunte ce dorinți avea. De mult voise să și le implinească, dar în zădar; această întrevedere era mijlocul de a isbuti.

Conetabilul ne voinde să întărească în hotărârea ce luase, să duse îndată la nepotul său, care află, spre marea lui mirare, că locul unde era să l' trimită să schimbase. Unchiul său îi vorbi de plecarea lui grăbită, de boala lui Damian, și de nevoia de a da un ocrotitor lui lady Evelina, ca de cuvintele care l' hotărâu să l'ase în Anglita spre a-l reprezenta în timpul lipsei lui, să vegheze asupra drepturilor și intereselor casei De Lacy, și mai cu seamă să ocrotească pe tînera și frumoasa logodnică pe care unchiul său era silit a o părăsi pe mai mulți ani.

Damian era încă în pat când con-

tabilul îi spuse de schimbarea ce se întâmplase în planurile sale.

Poate aceasta nu l' supăra, căci în asemenea stare l'era mai lesne să ascundă ochilor unchiului său emoțiunea ce nu se putea împedece de a simți. Cu toate aceste conetabilul, cu graba unui om care dorește a sfârși cât mai curînd tot ce are de spus asupra unui lucru desplăcut, îi povești pe scurt toate măsurile ce avea să ia pentru ca nepotul său să și poată îndeplini cum se cuvine însărcinările însămnate ce i să încredințau.

Damian îl ascultă ca un glas pe care l'ar auzi în vis, și pe care nu l' putea întrerupe, de și ce-va l' spunea în sufletul lui că înțelepciunea și cinstea ar fi cerut ca să spue mai multe unchiului său asupra schimbării dispozițiunilor sale.

El cerău cu toate aceste să rostească câte-va cuvinte când conetabilul sfârși de vorbit; dar cu un accent prea slab ca să sdruncine o hotărâre atât de tare pe cât era de pripită într'un om care nu era obișnuit a vorbi înaintea de a să și gândit bine, nici de a și schimba vr'o dată hotărârea, dnce ce o luase.

(Va urma)

In consecința acesta din urmă a cerut Comitetul Herbert de Bismarck să desminț această calomnie în «Gazeta Germaniei de Nord».

Comitele Herbert de Bismarck a răspuns că coprișul și tonul scrisoarei lui Sir Morier nu permit să dea urmare cererilor sale uimitoare.

«Daily Telegraph» declară că întreaga Englistă se actualizează insultată în persoana lui Sir Morier.

Celelalte ziare englezești vorbesc în același sens.

CURTEA CU JURATI

Rescoala din Lipia Bojdani

Sedința de la 25 Decembrie

Sedința se deschide la orele 12 sub președinția d-lui Ciresseanu, asistat de dd. Voreas și Algiu.

Fotoliul ministerului public este ocupat de d. procuror-general Burada, asistat de d-nu prim-procuror Sfetcu.

Apărarea este susținută dd. avocați Fleva, C. Mille și C. Disescu.

Comisiunea juraților se compune din dd. Biciola, Ionescu Dimitrie, Ciulea, Spiridon, Georgescu P., T. Brătianu, M. Marinescu, Bedris Garabet, Nae Ionescu, Fortunatu C., D. Dumitru, Fotesco N., Păncu N.

Se discută actul de acușare din care reiese că acușatul sunt dați judecăți pentru jefuire și devastări prin rebeliune.

Actul de acușare

Se discută actul de acușare din care rezultă că preveniți în număr de 25 sunt dați judecăți pentru că în ziua de 31 Martie intrunși în ceată au devastat cărciuma lui Nicolae Filip, căruia i-au furat suma de 7.000 lei.

De aci pleacă la casa arendașului T. Filitis înarmați cu ciomege, încep a sparge giururile, sfărâma totul în modul cel mai barbar. Sparg magazia de porumb pe care l'impărta între ei. De aci trec la Fundu, sparg casa administratorului Pavel Anghelini, darăma ferestrele, mobile, strică un cufer din care fură 1400 lei.

De aci merg la mănăstirea Căldărușani și sparg casa parintelui Gherasim. De aci merg în Stubeiu unde devastă cărciumile d-lui Georgescu, băduț tot vinul. Apoi în ziua de 1 Aprilie, au distrus cărciumile comercianților Ion Ionescu din Turbați, Vasile N. Cojocaru din Fundu, Nița Sotir din Bojdani și Stan Gheorghe din Lipia. La aceștia bea vinul, parte l'varsa, sfărâma ferestrele și distrug marfa. A doua zi preveniți merg cu carele pe la magaziile devastate și încarcă produse, ducând fire-care cât putea.

Se procedează la ascultarea acușătorilor.

Nicolae Becotanu. Declară cu totul alt-ceva ca la instrucție, s'au dus la T. Filitis ca să ceară pământuri și porumb. Nu l'au găsit acasă, după spargerea giururilor s'au dus la d. Iancu Petrescu unde au spart asemenea giururile. Acușatul cu încă câți-va oameni s'au dus la comuna Fundu și au spart casa d-lui Anghelini prăpădindu-i totul și furându-i 2.200 fr. Răstul cetel s'au dus la Mănăstirea Căldărușani unde au căutat să găsească pe ciocoi. Din depunere rezultă că acușatul era din cap.

Iorgu Georgescu. Se plânge contra al rendășului ca e foarte asupritor. Nu voeste să dea pământ de cultivat de cât plătind 40 lei de pogon, jumătate bani înainte. Asemenea adăga că nu pot să treacă pe o altă moșie căci trebuie să treacă peste un pod și făcut de Stat peste apa Snagovului și pentru care proprietarul le ia 1 fr. de trecere. Am reclamat de mai multe ori, însă n'au voit să ne dea dreptate nimeni de aceea am găsit de cuviință să ne sculăm. Acușatul a mai fost dat judecăți și condamnat 6 luni de zile închisoare corecțională pentru fals în acte comerciale.

Bălăceanu. Arată cum că Nicolae Filip hangiu împreună cu arendașii numeai primarul și notarii după cum voia el, bătând pe săteni care nu voia să voteze așa cum le plăcea d-lor. Nu e adevărat că au furat banii lui Filip Nicolae. La Iancu Georgescu au devastat pentru că se purta rău cu ei, le prindea vitele și nu le lasa de cât după ce plăteau câte 50 bani de cap.

Gheorghe Dim. Turlo. Neaga că mergea în capul cetel purtând un steag. M'am dus numai la Fundu însoțit de toată lumea. Neaga că a furat banii lui Filip.

Gheorghe Dinu (Cărmu). N'a fost nicăeri, n'a făcut nimic.

Barză Ioan. Au venit oamenii la el și l'au silit să dea adunarea cu goarna. El s'a supus și a adunat peste 1000 oameni.

A fost numai la Toma Filitis dar n'a făcut alt-ceva nimic de cât când ceilalți spargeau el cânta cu goarna.

Stoica Alexandrescu. Au venit 3 cătune peste noi și ne-au luat cu sila. Ne am dus toți și unde a spart unul, spargeau toți, mai de frică, mai de voe, că de nu făceau toți, te băteau de te omorau.

Petre Lazăr. S'a dus și el cu tot satul la Filip ca să l'ia să meargă la Primărie să le citească ordinul de porumb din București. L'au luat pe Filip dar lui nu l'au făcut nimic, s'au dus cu el la Primărie unde negăsind pe primar nici pe notar s'au dus la curte să l'caute și oamenii auzind că este ascuns acolo au spart geamurile. Nu știe dacă oamenii au furat și au spart casa lui Nicolae Filip. Adăga că Iancu Georgescu l'ajegat și l'a bătut și l'a luat tot ovăzul cât l'avea acasă zicând că la furat de la d-lui.

Stroe Dumitru. N'am fost nicăeri.

Președintele. La instrucție a declarat că a fost și tu și că ai spart și tu cu ceilalți?

Acușatul. Păi vezi, atunci n'am știut ce spun.

Din depoziția acestuia reiese că acușătorii pretindeau dedea fuga întâi la vin și la țuică.

Petre Sin Petre Bacian, Petruche Ilie, Gheorghe Panait, Petruche Stan, Mihai Serban Ghiulea, Ilie Bodoianu, n'au făcut alt-ceva de cât ceea ce a făcut tot satul. Arată cum că de săracie și din cauza d-lui Georgescu s'au sculat.

Tudorache Dumitru. Arată cum că a luat numai câte-va bani de porumb și o pușcă alt-ceva nimic. Am spart eu geamuri pentru că așa era obiceiul.

Achim Ioan. S'a dus și el cu toată lumea la mănăstire. Nu știe dacă s'a spart casa călugărului, din cauza că era multă lume. De la Căldărușani s'a dus la Știabel unde privea cum bea oamenii vin. El nu a băut căci nu bea de cât țuică.

Vasile Oprea Ungureanu. A auzit și el că a venit un ordin de porumb și de aceea s'a dus la primărie căci nu avea ce să mai mănânce.

D. Fleva roagă Curtea să întrebze pe acușatul dacă au fost maltratați de autorități după ce l'au arestat.

Președintele întreabă pe fire-care acușat în parte. Fire-care acușat arată cum că armata l'a bătut cumplit pe toți. Unul zice că a fost bătut și l'a rupt coasta, lucru ce nu poate adevărit. Altul că a fost maltrat cu apă. În fine toți au fost bătuti, nici unul n'a scăpat.

Se suspendă ședința pentru 10 minute.

La redeschiderea ședinței se discută partea civilă.

Vasile Ionita consilier

Arată pe Vasile Oprea care l'a bătut ca să l'dea ordinul de porumb din București.

Pavel Anghelini

Arată cum i s'a distrus toată averea și cere despăgubiri civile 3500 fr. sumă echivalentă cu pierderile ce a suferit.

Se procedează la ascultarea martorilor.

Dumitru Constantin

Era vizitiul lui N. Filip pe timpul revoltei. Când au venit oamenii la prăvălia lui Filip el s'a ascuns în pod de frică. Nu știe dacă au bătut sau nu pe N. Filip.

Filip Stoica

Arată cum că acușatul Achin a venit la el și l'a zis: hat cu mine că am să l'apuc pe cineva. El n'a vrut să se ducă dar acesta l'a zis, lasă că știu eu că ești roșior, să și tu să ai să vezi bătașii care să l'apucă casa. Nu a voit să se ducă, însă mai târziu a venit o ceată de oameni împreună cu Achim, l'au spart giururile și l'au bătut. Arată asemenea pe Petre Bărac, Ghiulea și încă câți-va din acușatori care l'au bătut. Alt-ceva nu mai știe, căci după bătăile a zăcut toată săptămâna.

D. Mille. Să spuie martorul dacă la instrucție a venit cu cheitula d-lui Georgescu?

Martorul. Da, m'ai plătit drumul căci atunci n'avea bani.

D. Fleva. Ai spus sau te-ai plâns unde-va că ai fost bătut?

Martorul. Da, la judecătorul de instrucție.

Paun Dumitru

Martorul spune cum că a auzit pe Curcan zicând la vre o 8 oameni, hai-deți mă că ne așteaptă maciușii în Bogdani. Arată că a văzut cum duceau oamenii to ghionturi pe N. Filip la primărie. A fost și el închis la manej însă pe urmă a fost pus în libertate. Am fost și eu cu ei dar de frică, căci auzeam că care nu merge cu ei le sparge casa.

Președintele. Cine conducea pe oameni la Căldărușani?

Martorul. De d-le, dacă știam că o să mă întrebze cine-va asta, mă uitam și știam, dar așa nu știu căci erau mulți.

Președintele. La Căldărușani cine striga să traiscă feciorul lui Cuza?

Martorul. Toată lumea d-le președinte nu striga de cât aceasta.

Un incident

D. apărător Mille. roagă curtea să pue în vedere d. l'ui Procuror că întrebările trebuiesc făcute prin d. președinte iar nu de cum direct martorul.

D. procuror. Nu permit controlul nimeni, citiți mai întâi procedura penală unde veți vedea că numai dv. ca apărătorii sunteți supuși acestei formalități.

Incidentul se închide.

D. Fleva. Ce învoeli au sătenii cu d. Georgescu?

Mart. Grău din 3 una și care are 4 pogoaane unu desăvârșit.

D. Fleva. Ce alte învoeli mai au?

Mart. 3 zile cu caru și 2 cu mânăile.

D. Fleva. Ce știe martorul în privința podișei? Cât se plătește ca să o treci?

Mart. Este o podișcă pe vase a d-lui Georgescu și cine trece pe ea țărăniță, dar cine s'intoarce trebuie să dea 20 bani de jug.

D. Mille. Cât plătesc sătenii erbăritu?

Mart. Pentru vitele marți 26 fr. 70 bani perechea iar cele mici 16 fr.

D. Fleva. S'au găsit ceva zăloage la arendaș când s'au făcut rescoala?

Mart. Am auzit că s'a găsit o împingă a unui om pe care l'a găsit furând pește.

D. Fleva. Au fost oameni în lipsă de porumb în anul acesta?

Mart. Da era o mare lipsă și n'aveam de unde să cerem.

Parintele Procople

Nu știe de cât că a venit multă lume la mănăstire și au spart casa parintelui Gherasim și au căutat prin arhondarie să găsească vre un proprietar sau arendaș. Nu știe însă din ce cauză l'căută.

Iancu Banica

L'au bătut oamenii zicând că e înscris la roși. Cum a scăpat din bătaie a dat fuga și s'a ascuns în pădure de unde nu s'a întors de cât când a auzit că a venit miliția.

D. procuror renunță a se mai asculta restul martorilor.

Se discută ascultarea martorilor apărători.

Nicolae Filip Rogojinaru

Nu are nici o cunoștință de revoltă căci pe acel timp era angajat la lucru în comuna Netezești.

D. Mille. Știe martorul că venise un ordin de porumb la primărie?

Mart. Da, a auzit și el.

D. Mille. S'a auzit prin comună că primarul cu d. Georgescu a ascuns acest ordin forțând ast-fel pe oamenii a lua porumb de la d-lui?

Mart. Așa se zicea.

D. Mille. Ce învoeli aveți?

Mart. Avem la patru pogoaane un pogan complet, 2 din 5, 1 nap. vita la erbarit, 5 oca de fasole și 3 gâini dișmă. În pădurea de stat, avem însă 6 lei de vita. Matopot însă 2 zile cu caru și 2 cu mânăile.

Gheorghe Vasile Cenuse

Când s'a întâmplat faptul era bolnav. Au venit niște băeți și la el s'el l'ia dar nu s'a putut duce. Nu știe însă cine au fost acei băeți. Arată cum că d-nu Georgescu e foarte rău ca dacă prinde vre-o vită prin răzoarele d-lui le globește. Nu știe dacă d-nu Georgescu a luat zăloage de la vre un sătean.

Nicolae Baciu

Trăia rău cu arendașul din cauza învoelilor care erau foarte grele. Nu s'a amestecat de loc în politică (iliritate) din cauza bătăneții.

Mai deun și alți martori însă fără nici o importanță.

Ședința se suspendă pentru 10 minute. La redeschiderea se discută cuvintul d-lui prim-procuror Sfetcu.

D. prim-procuror Sfetcu, arată cum Nicolae Filip, omul care tot d'a-una a ajutat pe resculați imprumutându-le bani sau dându-le marfa din prăvălie pe datorie a fost jefuit și redus în cea mai deplorabilă stare.

Dar nu numai acest Filip a suferit, dar însuși notarul caruia l'au scos toate din casă și le-au aruncat în noroi. Au bătut asemenea pe primarul și pe nevasta primarului pe care l'au găsit în Gruiu, la postul lui nu după cum făcea adinaoare cas onor. apărare că primarul fugise din Lipia. A plecat d'a să se ducă la postul lui iar nici de cum și-a părăsit postul. D-a terminat rugând onor. comisiunea a juraților a da un verdict de condamnare.

D. apărător Disescu. Faptele ast-fel cum se srată, ne constatăndu-se de loc, trebuiesc considerate de dv. ca un delict politic. El a comis un delict de distrugere și dacă numai unu ar fi comis acest delict iar condus la o mică închisoare corecțională dar, pentru că s'au grupat în ceată d. procuror ve cere cond. aspră prin urmare la reclusiune.

Combate această cerere a d-lui procuror pe motiv că n'a stabilit nimic în persoana acestor acușatori și prin urmare cere achitarea.

D. procuror gen. Burada. Răspunzând, combate argumentele aduse de d. Disescu pentru apărare. Adăga că acușatul de față n'au făcut această mișcare de frică ci din bună voință și termină cerend un verdict de condamnare.

D. C. Mille Atacă cu cea mai mare înverșunare pe d. Georgescu arendașul moșiei, zicând că d-lui e unul din autorii morali ai acestei rescoale. Deci nu acești nenorociți trebuiesc pedepsiți ci nu săgeata care fuge și în drum l'omora ci arcul care trimite această săgeată, este vinovat. Astăzi nu vîi să vă rog a erta ci pentru că am ferma convingere că sunt nevinovați, vîi să vă rog a face dreptate.

D. Fleva. În acele momente totul era în o stare anormală. Chiar autoritatea s'a revoltat contra ei însăși; pentru aceasta d. exemplu pe primar care a luat parte cu tot satul la devastare. Asemenea adăga că nu crede că cererea părții civile să fie basată de oare ce dacă ar fi așa am vedea pe unul ca ar veni înainte dv. să vă reclame pierderile suferite. Nu vedem pe nimeni. Mai mult: unde e Nicolae Filip acela care se plânge că a suferit o pagubă de 50.000 fr. de ce nu vine să vă reclame dreptul. El bine să vă spuie. S'a gândit nenorocitul un nomenit ca poate va câștiga ceva plătându-se, dar mai târziu gândindu-se că nu poate să ia nimic de oare-ce n'a pierdut nimic, s'a decis nu numai a nu insista dar nici măcar a se mai prezenta aci înaintea dv.

Susține că acușatul au fost bătuti de autoritate și termină rugand onor. comisiunea a juraților a da un verdict de achitare.

D. președinte declară desbaterile închise și face obșnuitul resumat.

La orele 10 p. m. comisiunea juraților intră în camera de deliberare.

VERDICTUL

După o deliberare de 1 oră comisiunea juraților pronunță un verdict negativ.

Prin urmare sătenii sunt achitați.

DIN DISTRICTE

IASI

Ancheta asupra rescoalei din Sîpote.

Cei patru locuitori de la Sîpote, zice Fulgerul acușati de primarul acelei comune pentru rebeliune, fiind din nou arestați și trimiși înaintea judecătorului de instrucție, acesta l'a pus în libertate, ne găsind contra lor cas de urmarire.

Pe de altă parte, d. Leon Negruzzi, prefectul județului, încredințându-se că s'au indus în eroare asupra pretinsei rescoale din comuna Sîpotele, a ordonat subprefecților Victor Fara și Veamin Kostache să ancheteze lucrurile la fața locului.

TEUCUI

Ajutor pentru scolari saraci

Proces-Verbal.

În urma inițiativei luate de d. Prefect al jud. Tecuci, de a se da un bal, cu profitul căruia să se îmbrace elevii lipsiți de mijloace, acest bal a și avut loc în seara de 17 a curentei în localul școlii de fete No. 1, sub patronajul d-lor profesori din Tecuci.

Comisiunea menită a aduce la îndeplinire scopul de mai sus, și care se compune din d. Prefect, d. Primar al orașului Tecuci; d-nele directoare ale școlilor de fete No. 1 și 2 și d. director al Gimnasiului, a luat în cercetare rețeta balului și s'a constatat că produsul net a fost de 1334 lei, din care scăzându-se cheltuielile în sumă de 159 lei, rămâne beneficiu net suma de 1175 lei.

Comisiunea lund act de aceasta, dispune a se forma liste de elevi sermani, care urmează a fi îmbrăcați.

Cu această ocaziune exprimă mulțumirile sale d-nelor și d-lor profesori care au pus toate silințele în executarea acestei opere.

De cele ce preced s'a redijat prezentul proces-verbal.

Prefect, P. Barozzi.

Primar, G. Nicolau, N. Manoilescu, I. Masere, Zoé Lascarov.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Aflăm că se proiectează căsătoria prințului Ferdinand de Hohenzollern. moștenitorul tronului, cu o prințesă aparținând uneia din familiile dominante din Europa.

Căsătoria se va face probabil în luna lui Iunie, însă nu în București de oare ce palatul nostru n'ar fi suficient pentru a primi toate capetele încoronate care vor trebui să fie față la această căsătorie.

Întodată după nuntă perechia regală va veni în țară.

I. P. S. Mitropolitul primat, încunjurat de clerul catedralei mitropoliei Ungro-Vlahiei, a înfățișat azi nașterea Mântuitorului închinăciunii M. M. L. L., cari au bine-voit a reține la dejun pe I. P. S. Mitropolitul primat cu prelații suitei Sale.

Parchetul din Sofia ar fi reușit să pue mâna pe o conspirație contra principelui Ferdinand. Lucrul se ține absolut secret.

Printre autorii unei conspirațiuni sunt doi preoți și doi Bulgari supuși serbi.

Nici-o altă urmare nu s'a dat acestei afaceri, de cât, că aceste patru persoane au fost expulșate eri din Bulgaria. Numele celor doi supuși serbi e Ivanciu Petrovici, și Gabor Stupeici.

Pe când era ministru al lucrărilor publice, prințul Stirbey a făcut, sub formă de referat către consiliul de ministri, o însemnată lucrare asupra stării liniilor noastre ferate și a șoselelor noastre. Prințul Stirbey prevede lucrările ce ar trebui să se facă pentru a se completa rețeaua căilor noastre de comunicațiune.

Această lucrare constituie un plan complet de mari lucrări publice, care s'ar putea executa în 10 ani.

Vom publica acest referat în cele două numere viitoare ale ziarului nostru.

La 1 Ianuarie 1889 «Gazeta Transilvaniei» intră în al 53-lea an al existenței sale.

Urăm viață lungă confrăților de peste munți.

Azi dimineață la 10 ore era să fie duelul între dd. Victor Leca și sublocotenent Holban, în manegiul Blaramberg.

D. procuror Boldur-Voinescu aflând aceasta s'a transportat la fața locului pentru a împiedica duelul.

Adversarii și cu martorii s'au dus atunci la Manegiul de la Malmeson,

unde a avut loc duelul, care s'a sfârșit prin rănirea d-lui Leca.

Procesul-verbal d-serie lupta în termenii următori:

Pase au fost șapte. La a șasea pasă, d. sublocotenent Holban a fost ușor atins la mâna dreaptă. Lupta a continuat. La a șaptea pasă d. sublocotenent Holban prin o lovitură de cap parată de d. Leca cu mâna rotunjită înăuntru, a fost lovit la mâna dreaptă cea ce a cauzat o tăietură la adâncimea de trei m. m. la trei degete a mâinii drepte.

Martorii consultând medicul d-nu doctor Leonte, d-se a declarat că d. V. Leca se afla afară din luptă prin gravitatea loviturii precum și al părții lovite.

În urma acestei declarațiuni lupta a încetat adversarii și au întins mâna și s'a declarat onoarea satisfăcută.

«Monitorul» de azi aduce următorul comunicat:

Unele ziare au răspândit șgomotul că guvernul ar avea intențiunea să închidă târgul de rimători de la Turnu-Severin.

Pentru ca asemenea șvonuri neîntemeiate să nu influențeze asupra onora din comerțianții cari au relațiuni cu târgul, se da cea mai formală desmințire acestor șgomote, aducând în același timp la cunoștință atât a comercianților care aduc rimătorii lor spre d-sfacere în târgul de la Turnu-Severin, cât și a cumpărătorilor din țară și din străinătate, că târgul va urma ca și în trecut operațiunile sale.

Mare e numărul instituțiilor înființate cu aspirațiuni mari de către inimi nobile, dar care au fost sugrumate de guvernul obstrucționist de tristă aducere-aminte. Între ele e și Liceul Sf. Gheorghe, fondat în anul 1883 de clita societății noastre, în scop d'a pune capăt expatrierei și desnaționalizării copiilor, ce căutau în străinătate învățatură, creștere și îngrijire mai aleasă.

Faimo-sele regulamente și ordine oculte a le priceputului ministru, care a ros 4 ani de zile școlile, a avut efectul, d'a umplea de elevi și de aușii pe școlile școlilor-handri, și d'a deserta și desorganiza școlii temeinice ca Institutele-Unitate din Iași sau liceul Sf. Gheorghe din București.

O liniște de câte-va luni a fost de ajuns, ca aceste școli să revină și să prospereze, cum s'a putut constata cu deosebire de lumea cea a asistat la examele de la liceul Sf. Gheorghe, ce s'au ținut în cursul săptămânii.

Notăm cu plăcere, că Direcțiunea acestui liceu primește necontent simne de încurajare și urări de prosperare.

Ea a decis între altele, pentru a da școlii o dezvoltare mai puternică, de a deschide după sărbători și cursul primar, dorit de mai mulți părinți, care au și început să l'insereze copii.

Din cauza serbatoarei Craiului, numărul nostru literar care trebuia să iasă Duminecă, va apare Marti, 27 c. Cedând numeroaselor cereri ce am primit din toate părțile, am luat hotărârea se punem acest număr în vinzare atât în capitală cât și în județe.

Cronicele lui Max au est de sub tipar și se gasec numai la administrația ziarului nostru cu preț de 3 lei, 50 b. exemplarul.

EXPOZITIA UNIVERSALA DIN PARIS

COMITETUL NATIONAL

AVIS

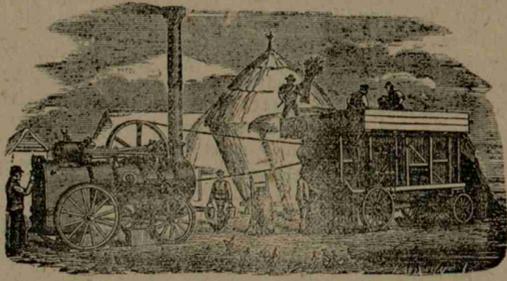
Comitetul Național află cu părere de rău că atât printre industriași din București cât și printre cei din Ploiești și alte localități unii rău voitori lipsiți de

BUCURESCI

W. STAADECKER

BUCURESCI

BURUL
Strada Smârdan, 8

DEPOL
Str. Bibescu-Voda, 6

LOCOMOBILE SI BATOZE DE TREERAT

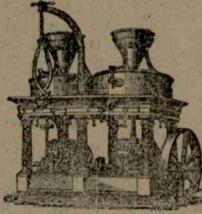
Sistemul cu 2 fusuri curbate si acel cu miscare exentrica, ambele prevazute cu noul aparat de scuturat cu furci.
Mi permit a atrage atentia onor. agricultori asupra noilor Locomobile si Batoze de treerat din fabrica

RUSTON PROCTOR & CO. LINCOLN

care sunt din nou perfectionate si prevazute cu noi modificari practice
Aceste masini vor fi expuse la vederea de la 1 Februarie viitor la

Depozitul meu din Strada Bibescu-Voda 6,
Cât si la Sucursala mea in Braila, Strada Bulevardul Cuza, 114.

Domnii amatori de masini Ruston Proctor sunt rugati a-mi transmite comanda d-nealor mai din vreme spre a le putea efectua la timp.

MORI SIMPLE DUBLE SI TRIPLE
pe postament de fer din fabrica

RUSTON PROCTOR

si pe postament de lemn din fabrica

CLAYTON SCHUTTLEWORTH
cu pietre frantuzesti de 36 si 42 (oluri)

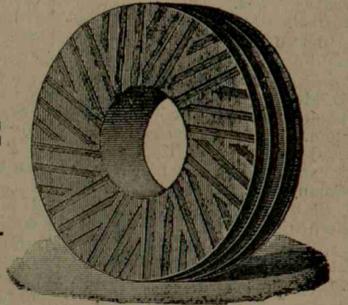
PIETRE DE MOARA FRANTUZESCI

DIN

LA FERTÉ SOUS JUNARRE

fomate din 5-6 bucâti întregi de la periferia până la mijlocie

Toate dimensiunile se gasesc în depozitul meu

W. STAADECKER

Bucuresti. — Str. Smârdan, 8

TURNATORIE DE FIER SI ALAMA

ATELIERUL MECANIC

No. 59 si 34 bis, Strada Isvor, No. 59 si 34 bis

Acest atelier fiind prevăzut de toate accesoriile cele mai noi și perfectionate va putea executa or-ce comandă de această branșă într-un mod solid și prompt. Se execută și se află în depoul Atelierului mecanic:

POMPE
DE
TOTE SISTEMELE
ROBINETE

TUBURI DE FIER, TUCI SI PLUMB
TUBURI SPECIALE
PENTRU
Latrine si Scurgeri cu
accesoriile lor

CAPACE PENTRU HASNALE
SGHIABURI
DE TROTUARE

Banci de gradina si Furnituri, instalatiuni complete de
Bai si Conducte de apa

Cu stimă, KEILHUAER
Strada Isvoru No. 59

FONTA
ORNAMENTATA

GRILAJE

BORNE FONTANI

PILASTRI
SI
CANDELABRE

LICHIANURI
DE

COBORIRI

FIGURI
PENTRU ASEZAT LA FONTINI
COLOANE PENTRU CLADIRI

CASA DE SCHIMB 613

I. M. FERMO

Strada Lipsani, No. 23

Cumpera si vinde efecte publice si face
or-ce schimb de monezi

Cursul Bucuresti

23 Decembrie 1888

	Cump.	Vend.
5 0/0 Renta amortisabila	95 1/2	95 3/4
5 0/0 Renta perpetua	95	95 1/2
6 0/0 Oblig. de Stat	97 1/2	98 1/2
6 0/0 Oblig. dest. drum de fer		
7 0/0 Scris. func. rurale	104	104 1/2
5 0/0 Scris. func. rurale	94 3/4	95 7/8
7 0/0 Scris. func. urbane	104	104 1/4
6 0/0 Scris. func. urbane	100	100 1/4
5 0/0 Scris. func. urbane	92 3/4	93 1/4
Urbane 5 0/0 Iasi	80 1/2	81
5 0/0 Imprumutul comunal	84 1/2	85
Oblig. Casei pens. (lei 10 dob.)	238	242
Imprumutul cu premie	35	60
Actiuni bancii nation.	1020	1030
Actiuni «Dacia-Romania»	240	250
» Nationala	220	230
» Constructiuni	80	90
Argint contra aur	31 1/4	4
Florini austriaci	210	211
Tendinta sustinuta		

CARBUNI (LIGNIT)

din Sotinga
1000 KILOGRAME ADUSE LA DOMICILIU 25 LEI
CALITATE SUPERIOARA

LEMNE DE FOC, CER SI FAG
1000 KILOGRAME LEI 26, 500 KILOGRAME LEI 13,50
ADUSE LA DOMICILIU, TALATE SI SPARTE

Se vinde la E. Lessel, Calea Plevnei No. 193.
984

PENTRU SESONUL ACTUAL A SOSIT INCALTAMINTE

DE FRANZ HULLA SI C. LETZTERGROSCHEN
LA MAGASINUL PRIMUL FONDAT IN BUCURESTI

LA ADEVARATA
Strada Selari No. 9

STEA ALBASTRA
Strada Selari No. 9

Seson galosi, de pele, de
cauciuc pentru barbati,
dame de lei 9.75 si 9.

Ghete de vach de
Vermania, fasoane englezești
si chinezesti de lei 10,
11, 12.

Ciame pentru barbati si
baci.

de iak rusesc si pietre
scasca

Bocanci Englezești veritabile
pentru barbati lei
13, 12, 10.
Pentru baci 5, 6, 7, 8.

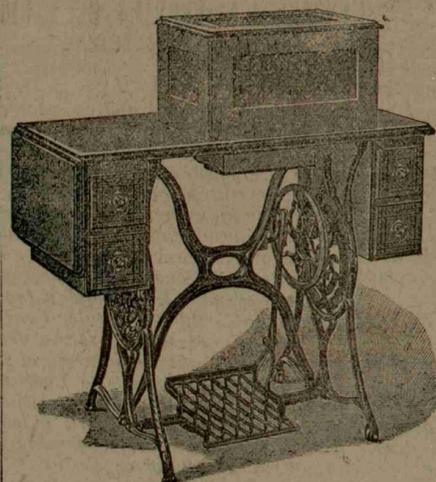
Galosi de cauciuc pentru
barbati, dame si copii
de lei 5.75 si 5.

ROGA SE NOTA BINE
STRADA SELARI N° 9
LA

ADEVARATA STEAOA ALBASTRA

Cu stima, D. MESCHELSOHN

1027

MASINELE DE CUSUT ORIGINALALE SINGER

Sunt recunoscute ca cele mai bune masini de cusut pentru menajii precum și pentru ori ce meserie. Ele se pot mânui cu usurinta, posedă aparatele necesare cele mai perfectionate, sunt de cea mai mare durabilitate, lucrează iute și sigur, și se pot întrebuința atât pentru cele mai fine stoffe cât și pentru cele mai groase.

Mai mult de 8 milioane masine de cusut originale Singer sunt în exploatare
peste 300 premii

O mașină de cusut originală Singer, este cea mai folositor instrument, de o valoare durabilă, și de aceea este

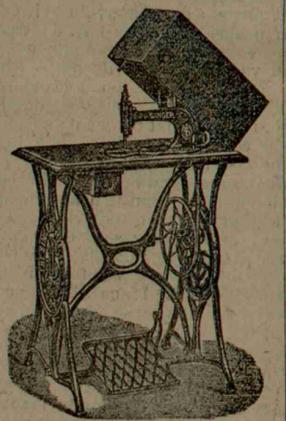
CEL MAI FOLOSITOR CADOU DE CRACIUN SI ANUL NOU

G. NEIDLINGER

Baile Eforiei -- Bucuresti

Bucuresti, -- Bulevardul Elisabeta

Sucursala in IASI, Str. Lapusneanu; GALATI, Str. Domneasca; CRAIOVA, Str. Lipsani; PLOESTI, Str. Lipsani

1046

PENTRU ZILELE DE CRACIUN DEPOSITUL FABRICEI DE CERAMICA HERMANN DIN FOCSANI

SE AFLA

IN BUCURESTI, CALEA VICTORIEI N. 50 VIS-A-VIS DE PASAGIUL ROMAN

Mare asortiment de vase si de decoratiuni pentru sa-
loane, bune pentru cadouri de Craciun.

PRECIURILE MODERATE

1097

Mă de scrisori de multumire venite
din lumea întreagă

EPILEPSIE

Boala reputata până acum fara leac.

EPILEPSIA,

Precum și toate Boalele nervoase sunt vindecate de mine cu desăvârșire, după un procedeu nou în cel mai scurt termen și sub garanție.

A se indica etatea și durata boalei.

Remediul modul întrebuințării etc. sunt expediate, în contra trimiterii sumei de 25 franci de

Chst. J. Semann

Berlin
139, Schanhauser allé 139

AVIS IMPORTANT

Compania de Gaz din București are onoare a informa pe onor. Public ca pentru a da satisfactiune la multi Abonati cari cer o presiune de gaz mai mare, a așezat în mai multe regiuni ale Capitalei conducte de un diametru mai mare.

Efectul se resimți cu începere de astăzi Luni 19/31 Decembrie 1888.

Cu aceasta ocaziune Compania amintește că ori care ar fi presiunea în conductele principale, Abonati singuri pot regala consumațiunea lor de gaz deschizând mai mult sau mai puțin robinetul Comptorului lor pentru a nu lăsa să treacă de cât gazul strict necesar la iluminatul și trebuințele lor.

Directiunea

19/31 Decembrie 1888